
Vergaderjaar 2020–2021

---

35 570 IIA

Vaststelling van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2021

Nr. 2

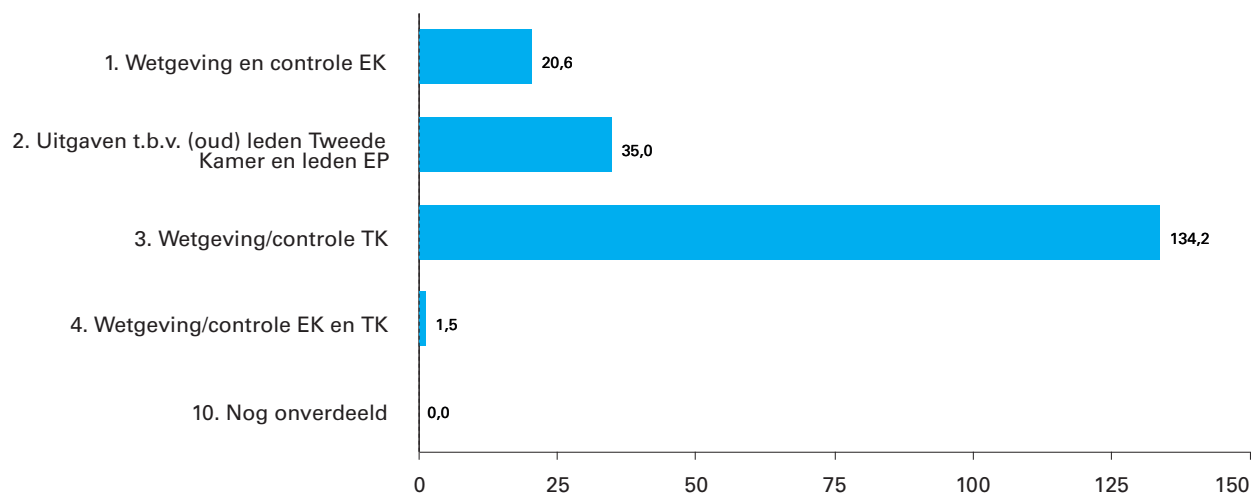
MEMORIE VAN TOELICHTING
Ontvangen 15 september 2020

INHOUDSOPGAVE

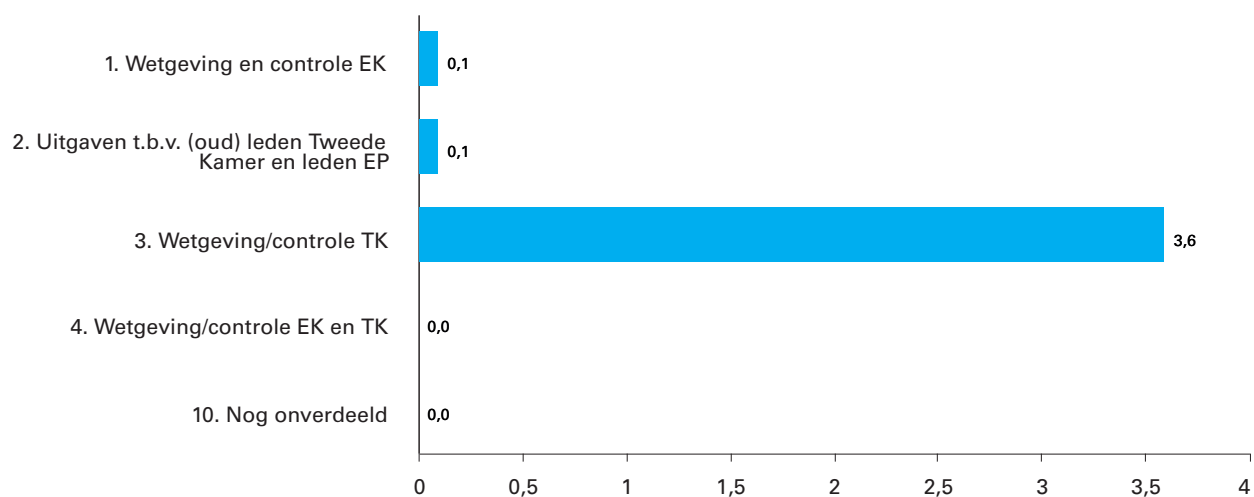
Geraamde uitgaven en ontvangsten	3
A. Artikelsgewijze toelichting bij het begrotingswetsvoorstel	4
B. Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen	5
1. Leeswijzer	5
2. Beleidsartikelen	7
2.1 Artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer	7
2.2 Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer	10
2.3 Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer	12
2.4 Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	15
3. Niet-beleidsartikelen	17
3.1 Artikel 10. Nog onverdeeld	17
4. Bijlagen	18
Bijlage 1. Verdiepingsbijlage	18

GERAAMDE UITGAVEN EN ONTVANGSTEN

Figuur 1 Geraamde uitgaven verdeeld over beleidsartikelen en de niet-beleidsartikelen (bedragen x € 1 mln.). Totaal € 191.272.000.

Figuur 2 Geraamde ontvangsten verdeeld over beleidsartikelen en de niet-beleidsartikelen (bedragen x € 1 mln.). Totaal € 3.865.000.

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016](#) elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld.

Het wetsvoorstel strekt ertoe om de onderhavige begrotingsstaat voor het aangegeven jaar vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor dat jaar. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten vastgesteld. De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenoemde begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

K.H. Ollongren

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELLEN

1. Leeswijzer

Algemeen

Voor u ligt de begroting 2021 van de Staten-Generaal (IIA).

Groeiparaagraaf

In het kader van de rijksbrede uniformering van de rijksbegroting wordt vanaf de ontwerpbegroting 2021 het gebruik van financiële instrumenten toegepast.

Beleidsagenda

Een College dient, conform [artikel 2.1 lid 7 van de Comptabiliteitswet 2016](#) betreffende een niet-departementale begroting, enkel haar taken en bedrijfsvoering weer te geven. Derhalve bevat deze niet-departementale begroting – in vergelijking met departementale begrotingen waarbij wel een weergave van het beleid wordt opgenomen – geen beleidsagenda.

Beleidsartikelen

Deze begroting is opgebouwd uit de volgende beleidsartikelen:

- Artikel 1 Wetgeving en controle Eerste Kamer
- Artikel 2 Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer alsmede leden van het Europees Parlement
- Artikel 3 Wetgeving en controle Tweede Kamer
- Artikel 4 Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer

Een beleidsartikel is opgebouwd uit de volgende elementen:

- A. Algemene doelstelling
- B. Rol en verantwoordelijkheid
- C. Beleidswijzigingen
- D. Tabel budgettaire gevolgen van beleid
- E. Toelichting op de instrumenten

Budgetflexibiliteit

In de tabellen budgettaire gevolgen van beleid is geen informatie opgenomen over de budgetflexibiliteit, omdat het grotendeels apparaats-uitgaven betreft.

Niet-beleidsartikel

De begroting bevat het volgende niet-beleidsartikel:

- Artikel 10 Nog onverdeeld

De begroting IIA valt onder de niet-departementale begrotingen. Vanwege een afwijkend regime kent deze begroting geen centraal apparaatsartikel.

Bijlagen

Bijlage 1 bevat de verdiepingsbijlage voor de Staten-Generaal. Het uitgangspunt is om daar de beleidsmatige en technische mutaties toe te lichten die groter zijn dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften 2020 (RBV 2020) is opgenomen, de staffel, te weten:

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2020

Begrotingsartikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € mln.)	Technische mutaties (ondergrens in € mln.)
1. Wetgeving en controle Eerste Kamer	Verplichtingen/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
2. Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer alsmede leden van het Europees Parlement	Verplichtingen/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
3. Wetgeving en controle Tweede Kamer	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 4 mln. Ontvangsten 2 mln.
4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	Verplichtingen/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
10. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 1 mln.

2. Beleidsartikelen

2.1 Artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer

A. Algemene doelstelling

De Eerste Kamer vormt samen met de Tweede Kamer de Staten-Generaal. De voorzitter van de Eerste Kamer is tevens voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal.

De kerntaken van de Eerste Kamer liggen in het, als sluitstuk van de wetgevingsketen, toetsen van voorgenomen wetgeving en het controleren van de regering. De Eerste Kamer besteedt daarbij bijzondere aandacht aan de beoordeling van de wetgevingskwaliteit. Voorts heeft de Eerste Kamer taken op het terrein van de Europese wetgeving en het Europese beleid. Deze zijn door de inwerkingtreding van het [Verdrag van Lissabon](#) in omvang en intensiteit toegenomen.

De algemene doelstellingen van de Eerste Kamer liggen op het terrein van een adequate wetgeving en controle, hetgeen verder is te operationaliseren naar een adequate toetsing van de kwaliteit van wet- en regelgeving, een adequate controle van het regeringsbeleid, transparantie over de taken en de uitvoering daarvan, en toereikende voorzieningen in een effectieve en efficiënte organisatie.

De Eerste Kamer vormt de voorlaatste schakel in de keten van het wetgevingsproces. Mede-actoren in het proces zijn, voorafgaand aan de bekrachtiging van een aanvaard wetsvoorstel door het Staatshoofd, respectievelijk de ministerraad, de Raad van State en de Tweede Kamer. De controle op het regeringsbeleid voltrekt zich in interactie met de regering. Uit hoofde van het [Verdrag van Lissabon](#) is de Eerste Kamer betrokken bij de voorbereiding van Europese wetgevings- en beleidsvoorstellen. De taken van de Eerste en Tweede Kamer op dit terrein zijn gelijk. Binnen de nationale context voert de Eerste Kamer overleg met de regering over de regeringsinzet bij de voorbereiding van Europese wetgeving.

Voorts participeert de Eerste Kamer in het kader van internationale samenwerking en parlementaire diplomatie in parlementaire assemblees van internationale organisaties en onderhoudt zij contacten met parlementen en regeringen van andere staten.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Staten-Generaal. De colleges voeren zelf het beheer over hun begroting of hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dit beheer zijn in artikel 4.4, lid 4 van de [Comptabiliteitswet 2016](#) afspraken vastgelegd (de zogenoemde beheerafspraken) tussen de minister en de colleges, waarin recht gedaan wordt aan hun staatsrechtelijke positie.

C. Beleidswijzigingen

De werkzaamheden van de Eerste Kamer in 2021, zowel wat inhoud als organisatie betreft, zullen mede afhangen van de gevolgen van de huidige coronamaatregelen. Op dit moment zijn die nog niet te overzien, maar het is niet uitgesloten dat deze kunnen doorwerken in de organisatie of werkwijze van de Eerste Kamer.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer (bedragen x € 1.000)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	13.433	17.493	20.593	13.393	13.404	13.404	13.404
Uitgaven	12.636	17.493	20.593	13.393	13.404	13.404	13.404
Institutionele inrichting	8.884	13.092	16.482	9.282	9.293	9.293	9.293
Apparaat Eerste Kamer	8.884	13.092	16.482	9.282	9.293	9.293	9.293
Personele uitgaven	3.639	4.034	4.034	4.034	4.034	4.034	4.034
Vergoeding voorzitter/leden Eerste Kamer	3.639	4.034	4.034	4.034	4.034	4.034	4.034
Materiële uitgaven	113	367	77	77	77	77	77
Verenigde Vergadering	113	367	77	77	77	77	77
Ontvangsten	140	140	140	140	140	140	140

E. Toelichting op de financiële instrumenten

Apparaat Eerste Kamer

Dit artikelonderdeel bestaat uit personele en materiële componenten voor exploitatie en beheer van de Eerste Kamer.

Budgettaire ontwikkeling

De onderhavige raming gaat ervan uit dat de werkzaamheden van de Eerste Kamer in 2021 zullen worden voortgezet met inachtneming van de aanpassingen zoals die in de achterliggende jaren zijn doorgevoerd. Er zijn geen middelen geraamd voor grote nieuwe projecten in 2021, behalve inzake de renovatie en tijdelijke huisvesting.

De ophoging van de begroting voor het jaar 2021 heeft voornamelijk betrekking op het doorschuiven van kosten ten behoeve van de tijdelijke huisvesting van de Eerste Kamer.

Vergoeding voorzitter/leden Eerste Kamer

Dit betreft de vergoedingen aan de voorzitter en de leden van de Eerste Kamer.

Verenigde Vergadering

Ieder jaar vindt op de derde dinsdag in september Prinsjesdag plaats. Dit is de Verenigde Vergadering met de bijbehorende kosten. De voorzitter van de Eerste Kamer is tevens voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal. De Eerste Kamer organiseert (en betaalt) deze dag. Voor de periode gedurende de renovatie wordt nog gezocht naar een vervangende locatie.

Ontvangsten

Deze bestaan voornamelijk uit restaurant-opbrengsten en terugbetalingen door de betreffende fracties van de Eerste Kamer van teveel uitgekeerde voorschotten aan deze fracties en ontvangsten voor zwangerschap- en bevallingsuitkeringen. Tevens komt het voor dat er ontvangsten zijn als gevolg van mogelijke detacheringen van griffiemedewerkers.

2.2 Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer

A. Algemene doelstelling

Onder dit artikel worden rechtspositionele uitgaven aan leden en oud-leden van de Tweede Kamer, alsmede hun nagelaten betrekkingen.

De Tweede Kamer draagt ingevolge de [Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer](#), de [Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers](#) en de [Wet schadeloosstelling](#), zorg voor de uitgaven ten behoeve van:

- de schadeloosstelling van de leden van de Tweede Kamer (artikel 2.1); de reis- en overige kostenvergoedingen van de leden van de Tweede Kamer (artikel 2.1);
- de wachtgelden van oud-leden van de Tweede Kamer (artikel 2.2)

Tabel 3 Aantallen gerechtingden pensioenen en wachtgelden oud-leden						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pensioenen oud-leden	455	460	455	448	442	430
Wachtgelden oud-leden	55	36	15	69	62	54
totaal	510	496	470	517	504	484

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Staten-Generaal. De colleges voeren zelf het beheer over hun begroting of hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dit beheer zijn in de [Comptabiliteitswet 2016](#) (artikel 4.4, lid 4) afspraken vastgelegd (de zogenoemde beheerafspraken) tussen de minister en de colleges, waarin recht gedaan wordt aan hun staatsrechtelijke positie.

C. Beleidswijzigingen

Voor 2021 en 2022 is voor de regeling Pensioenen en wachtgelden een hoger budget benodigd in verband met de geplande Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021.

Er worden geen uitgaven meer voorzien voor de regeling Schadeloosstelling Europarlementariërs vanaf 2021. Het budget is toegevoegd aan de regeling Schadeloosstelling.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer (bedragen x € 1.000)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	33.924	33.327	34.957	33.879	32.845	33.348	34.900
Uitgaven	33.924	33.327	34.957	33.879	32.845	33.348	34.900
Institutionele inrichting	24.416	22.208	22.208	22.209	22.209	22.209	22.210
Schadeloosstelling	24.416	22.208	22.208	22.209	22.209	22.209	22.210
Personele uitgaven	9.508	11.119	12.749	11.670	10.636	11.139	12.690
Pensioenen en wachtgeld	9.463	11.119	12.749	11.670	10.636	11.139	12.690
Schadeloosstelling Europarlementariërs incl. tegemoetkoming ziektekosten	45	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	30	86	86	86	86	86	86

E. Toelichting op de financiële instrumenten

Schadeloosstelling

Op dit artikelonderdeel staan de uitgaven voor de schadeloosstelling van de leden van de Tweede Kamer. Ingevolge de [Wet schadeloosstelling leden Tweede Kamer](#) draagt de Tweede Kamer de uitgaven voor schadeloosstelling en de reis- en overige kostenvergoedingen voor de leden van de Tweede Kamer.

Pensioenen en wachtgeld

Op basis van de [Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers](#) draagt de Tweede Kamer zorg voor de uitgaven aan pensioenen en wachtgeld voor de oud-leden van de Tweede Kamer. In verband met de verkiezingen in maart 2021 is het budget voor 2021 en 2022 hoger.

Schadeloosstelling Europarlementariërs incl. tegemoetkoming ziektekosten

Uit hoofde van de [Wet schadeloosstelling, uitkering en pensioen leden Europees Parlement](#) betaalt de Tweede Kamer schadeloosstelling aan Nederlandse leden van het Europees Parlement, die niet door het Europees Parlement worden betaald. Dit gold tot de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2019 nog voor één lid. Dit lid is niet herkozen waardoor het budget is toegevoegd aan de regeling Schadeloosstelling.

Ontvangsten

De ontvangsten op dit onderdeel hebben betrekking op de verrekening van neveninkomsten.

2.3 Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer

A. Algemene doelstelling

Volksvertegenwoordiging

Als volksvertegenwoordiging heeft de Tweede Kamer twee hoofdtaken: controle van de regering en (mede)wetgeving. Deze taken vloeien voort uit de [artikelen 50 \(vertegenwoordiging van het gehele Nederlandse volk\)](#), [65 tot en met 72 \(werkwijze\)](#), [81 tot en met 87 \(wetten en andere voorschriften\)](#), [105 \(begrotingen\)](#), [137 en 138 \(grondwetgeving\)](#) van de grondwet en enkele andere (grond)wetsartikelen.

De ambtelijke diensten

Het ondersteunen van het constitutioneel proces. Dit doen de ambtelijke diensten door middel van het bieden van een politiek neutrale, adequate en innovatieve ondersteuning van de Kamerleden in alle facetten van hun werk als volksvertegenwoordiger. De politieke prioriteiten, zoals door de Kamer bepaald, zijn daarbij leidend.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Staten-Generaal. De colleges voeren zelf het beheer over hun begroting of hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dit beheer zijn in artikel 4.4, lid 4 van de [Comptabiliteitswet 2016](#) afspraken vastgelegd (de zogenoemde beheerafspraken) tussen de minister en de colleges, waarin recht gedaan wordt aan hun staatsrechtelijke positie.

C. Beleidswijzigingen

Voor 2021 zijn geen beleidswijzigingen voorzien.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer (bedragen x € 1.000)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	131.664	138.290	134.202	123.792	123.433	122.894	125.193
Uitgaven	125.725	138.290	134.202	123.792	123.433	122.894	125.193
Institutionele inrichting	93.037	97.388	90.117	81.868	82.026	82.033	81.234
Apparaat Tweede Kamer	92.493	95.005	87.734	79.485	79.643	79.650	78.851
Onderzoeksbudget	544	2.383	2.383	2.383	2.383	2.383	2.383
Materiële uitgaven	32.688	40.902	44.085	41.924	41.407	40.861	43.959
Drukwerk	1.042	1.892	1.892	1.892	1.892	1.892	1.892
Fractiekosten	29.292	36.389	39.660	37.498	36.981	36.435	39.533
Uitzending leden	322	456	456	456	456	456	456
Parlementaire enquêtes	11	88	0	0	0	0	0
Bijdrage ProDemos	2.021	2.077	2.077	2.078	2.078	2.078	2.078
Ontvangsten	4.151	3.639	3.639	3.639	3.639	3.639	3.639

Overzicht van risicoregelingen

Tabel 6 Overzicht garanties (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	Uitstaande garanties 2019	Verleende garanties 2020	Vervallen garanties 2020	Uitstaande garanties 2020	Garantie plafond 2021	Geraamd te verlenen 2021	Geraamd te vervallen 2021	Uitstaande garanties 2021	Garantie plafond 2021	Totaal plafond
Artikel 3.4	Fractiekosten	8.391	0	200	8.191	0	0	0	8.391	0	8.912
	Totaal	8.391	0	200	8.191	0	0	0	8.391	0	8.912

Toelichting

Op basis van de [Regeling financiële ondersteuning fracties Tweede Kamer 2014](#) krijgen de fracties een voorschot van 100% voor fractiekosten. De fracties kunnen zelf een egalisatiereserve opbouwen. Sinds 1 januari 2014 kunnen er geen nieuwe trekkingsrechten worden opgebouwd.

E. Toelichting op de financiële instrumenten

Apparaat Tweede Kamer

Dit artikelonderdeel bestaat uit personele en materiële componenten voor exploitatie en beheer van de Tweede Kamer.

Onderzoeksbudget

De Tweede Kamer beschikt over een bedrag voor uitgaven aan Kennis en Onderzoek om bijvoorbeeld parlementaire onderzoeken uit te voeren. Naar aanleiding van het rapport Kennis is macht van de Klankbordgroep Versterking Kennis- en Onderzoeksfunctie (KVKO) wordt onderzoeksbudget verdeeld over 13 vaste commissies en een algemene commissie (Kamerstukken II 2016/17, [34686 nr. 5](#)).

Drukwerk

Op dit onderdeel staan de uitgaven gepland voor de publicatie van officiële documenten.

Fractiekosten

Het bedrag voor de tegemoetkoming in de kosten van de fracties is in 2021 en 2025 hoger. De reden voor deze verhogingen zijn de geplande Tweede Kamerverkiezingen. Bij zetelverlies ontvangen de fracties nog een jaar lang een bijdrage gebaseerd op het oude zetelaantal.

Uitzending leden

Op dit onderdeel staat het bedrag dat beschikbaar is voor commissies voor werkbezoeken aan het buitenland.

Parlementaire enquêtes

Op dit artikelonderdeel worden de uitgaven gepland voor parlementaire enquêtes. Op dit moment kan niet worden aangegeven of er in 2021 sprake zal zijn van (een) parlementaire enquête(s).

Bijdrage ProDemos

Jaarlijks betaalt de Tweede Kamer een bijdrage aan ProDemos voor de uitvoering van educatieve activiteiten. Hierover maken de Tweede Kamer en ProDemos jaarlijks afspraken.

Ontvangsten

De ontvangsten bestaan uit diverse posten. De omzet van het restaurant-bedrijf, doorbelastingen aan derden en inhoudingen op lonen en salaris en ontvangsten voor zwangerschap- en bevallingsuitkeringen.

2.4 Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer

A. Algemene doelstelling

Het onder dit artikel opgenomen budget ten behoeve van wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer betreft de kosten van interparlementaire activiteiten.

B. Rol en verantwoordelijkheid

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Staten-Generaal. De colleges voeren zelf het beheer over hun begroting of hun begrotingsdeel. Over de inhoud van dit beheer zijn in artikel 4.4, lid 4 van de [Comptabiliteitswet 2016](#) afspraken vastgelegd (de zogenoemde beheerafspraken) tussen de minister en de colleges, waarin recht gedaan wordt aan hun staatsrechtelijke positie.

C. Beleidswijzigingen

Voor 2021 zijn geen beleidswijzigingen voorzien.

D. Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer (bedragen x € 1.000)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	1.172	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520
Uitgaven	1.181	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520
Materiële uitgaven	1.181	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520
Interparlementaire betrekkingen	1.181	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

E. Toelichting op de financiële instrumenten

Interparlementaire betrekkingen

Het betreft de volgende uitgavenposten:

- uitzending van Kamerleden naar internationale organisaties;
- aandeel van Nederland in de kosten van interparlementaire organen;
- contacten tussen de (voormalige) parlementen van het Koninkrijk;
- ontvangst van buitenlandse parlementsleden en delegaties van internationale organisaties;
- de activiteiten van de Nederlandse groep van de Interparlementaire Unie (IPU).

Kengetallen

In onderstaand overzicht zijn, als kengetallen, in meerjarig perspectief (2015–2019) de uitgaven met betrekking tot dit artikel opgenomen. Voorts zijn, afgeleid hiervan, gemiddelden per Kamerzetel (van Eerste en Tweede Kamer) opgenomen.

Tabel 8 Gemiddelde uitgaven per lid (bedragen x € 1.000)

	2015	2016	2017	2018	2019
Interparlementaire betrekkingen	1.357	1.070	1.007	1.171	1.180
Gemiddeld per lid	6	5	4	5	5

3. Niet-beleidsartikelen

3.1 Artikel 10. Nog onverdeeld

A. Budgettaire gevolgen

Tabel 9 Budgettaire gevolgen artikel 10 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	0	435	0	0	0	0	0
Uitgaven	0	435	0	0	0	0	0
Nog te verdelen	0	435	0	0	0	0	0
Loonbijstelling	0	0	0	0	0	0	0
Prijsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	435	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

B. Toelichting op de financiële instrumenten

1. Loon- en prijsbijstelling 2020

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling 2020.

4. Bijlagen

Bijlage 1. Verdiepingsbijlage

Artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer

Uitgaven

Tabel 10 Uitgaven beleidsartikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer (bedragen x € 1.000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	13.053	12.774	12.774	12.785	12.785	–
Mutatie Nota van Wijziging 2020	–	–	–	–	–	–
Mutatie amendement 2020	250	250	250	250	250	–
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	4.224	1.700	0	0	0	–
Extrapolatie	–	–	–	–	–	13.035
Nieuwe mutaties	– 34	5.869	369	369	369	369
<i>Waarvan:</i>						
1. Niet-huisvestingskosten Eerste Kamer	0	4.800	0	0	0	0
2. Kasschuif tijdelijke huisvesting	– 700	700	0	0	0	0
3. Loon- en prijsbijstelling 2020	376	369	369	369	369	369
Stand ontwerpbegroting 2021	17.493	20.593	13.393	13.404	13.404	13.404

Toelichting

1. Niet-huisvestingskosten Eerste Kamer

Dit betreft een overboeking vanaf begrotingshoofdstuk VII voor de niet-huisvestingskosten van de Eerste Kamer in relatie tot het project Renovatie Binnenhof.

2. Kasschuif tijdelijke huisvesting

Dit betreft een kasschuif voor de tijdelijke huisvesting. Er vinden minder uitgaven in 2020 plaats dan eerder verwacht, deze komen in 2021 tot besteding.

3. Loon- en prijsbijstelling 2020

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling 2020.

Ontvangsten

Tabel 11 Ontvangsten beleidsartikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer (bedragen x € 1000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	140	140	140	140	140	–
Mutatie Nota van Wijziging 2020	–	–	–	–	–	–
Mutatie amendement 2020	–	–	–	–	–	–
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	0	0	0	0	0	–
Extrapolatie	–	–	–	–	–	140
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2021	140	140	140	140	140	140

Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer

Uitgaven

Tabel 12 Uitgaven beleidsartikel 2. Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer (bedragen x € 1.000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	32.396	33.972	32.930	31.930	32.416	-
Mutatie Nota van Wijziging 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie amendement 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	0	0	0	0	0	-
Extrapolatie	-	-	-	-	-	33.916
Nieuwe mutaties	931	985	949	915	932	984
<i>Waarvan:</i>						
1. Loon- en prijsbijstelling 2020	931	985	949	915	932	984
Stand ontwerpbegroting 2021	33.327	34.957	33.879	32.845	33.348	34.900

Toelichting

1. Loon- en prijsbijstelling 2020

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling 2020.

Ontvangsten

Tabel 13 Ontvangsten beleidsartikel 2. Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer (bedragen x € 1000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	86	86	86	86	86	-
Mutatie Nota van Wijziging 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie amendement 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	0	0	0	0	0	-
Extrapolatie	-	-	-	-	-	86
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2021	86	86	86	86	86	86

Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer

Uitgaven

Tabel 14 Uitgaven beleidsartikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer (bedragen x € 1.000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	115.178	108.759	106.667	106.224	105.701	–
Mutatie Nota van Wijziging 2020	–	–	–	–	–	–
Mutatie amendement 2020	9.750	9.750	9.750	9.750	9.750	–
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	9.029	1.530	– 350	– 350	– 350	–
Extrapolatie	–	–	–	–	–	118.101
Nieuwe mutaties	4.333	14.163	7.725	7.809	7.793	7.092
<i>Waarvan:</i>						
1. Loon- en prijsbijstelling 2020	3.333	3.168	3.099	3.083	3.067	3.165
2. Niet-huisvestingskosten Tweede Kamer	0	2.400	0	0	0	0
3. Bedrijfsvoering Tweede Kamer	0	4.700	4.700	4.800	4.800	4.800
4. Inrichting tijdelijke huisvesting Tweede Kamer	0	3.895	– 774	– 774	– 774	– 1.573
Stand ontwerpbegroting 2021	138.290	134.202	123.792	123.433	122.894	125.193

Toelichting

1. Loon- en prijsbijstelling 2020

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling 2020.

2. Niet-huisvestingskosten Tweede Kamer

Dit betreft een overboeking vanaf begrotingshoofdstuk VII voor de niet-huisvestingskosten van de Tweede Kamer in relatie tot project Renovatie Binnenhof.

3. Bedrijfsvoering Tweede Kamer

Het budget voor bedrijfsvoering van de Tweede Kamer is bij 1e suppletoire begroting 2019 voor 2019 en 2020 opgehoogd ten behoeve van investeringen in informatiebeveiliging, toegankelijkheid van debatten en continuïteit van dienstverlening. Nu wordt het bedrijfsvoeringsbudget voor 2021 en verder opgehoogd.

4. Inrichting tijdelijke huisvesting Tweede Kamer

De reguliere budgetten van de Tweede Kamer voor inrichting worden uit 2022-2025 naar 2021 geschoven om de inrichting van de tijdelijke huisvesting van de Tweede Kamer op de Bezuidenhoutseweg te financieren.

Ontvangsten

Tabel 15 Ontvangsten beleidsartikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer (bedragen x € 1000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	3.966	3.966	3.966	3.966	3.966	–
Mutatie Nota van Wijziging 2020	–	–	–	–	–	–
Mutatie amendement 2020	–	–	–	–	–	–
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	– 327	– 327	– 327	– 327	– 327	–
Extrapolatie	–	–	–	–	–	3.639
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2021	3.639	3.639	3.639	3.639	3.639	3.639

Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste Kamer en Tweede Kamer

Uitgaven

Tabel 16 Uitgaven beleidsartikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer (bedragen x € 1.000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	1.508	1.508	1.508	1.508	1.508	-
Mutatie Nota van Wijziging 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie amendement 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	0	0	0	0	0	-
Extrapolatie	-	-	-	-	-	1.520
Nieuwe mutaties	12	12	12	12	12	0
Stand ontwerpbegroting 2021	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520	1.520

Ontvangsten

Tabel 17 Ontvangsten beleidsartikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer (bedragen x € 1000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	23	23	23	23	23	-
Mutatie Nota van Wijziging 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie amendement 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	- 23	- 23	- 23	- 23	- 23	-
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2021	0	0	0	0	0	0

Artikel 10. Nog onverdeeld

Uitgaven

Tabel 18 Uitgaven niet-beleidsartikel 10. Nog onverdeeld (bedragen x € 1000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	0	0	0	0	0	-
Mutatie Nota van Wijziging 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie amendement 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	6.377	4.534	4.429	4.379	4.380	-
Extrapolatie	-	-	-	-	-	4.530
Nieuwe mutaties	- 5.942	- 4.534	- 4.429	- 4.379	- 4.380	- 4.530
<i>Waarvan:</i>						
1. Loon- en prijsbijstelling 2020	- 4.652	- 4.534	- 4.429	- 4.379	- 4.380	- 4.530
Stand ontwerpbegroting 2021	435	0	0	0	0	0

Toelichting

1. Loon- en prijsbijstelling 2020

Dit betreft de verdeling van de loon- en de prijsbijstelling 2020.

Ontvangsten

Tabel 19 Ontvangsten niet-beleidsartikel 10. Nog onverdeeld (bedragen x € 1000)						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand ontwerpbegroting 2020	0	0	0	0	0	-
Mutatie Nota van Wijziging 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie amendement 2020	-	-	-	-	-	-
Mutatie 1e suppletoire begroting 2020	0	0	0	0	0	-
Nieuwe mutaties	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2021	0	0	0	0	0	0